

**GUIA PER A LA REDACCIÓ
DEL DOCUMENT ÚNIC DE
PROTECCIÓ CIVIL
MUNICIPAL**

Aquesta Guia ha estat elaborada per un grup de treball coordinat per la Direcció General de Protecció Civil en el qual han participat:

Joan Gràcia (coordinador)

Olga Alcaide

Isabel Calvo

Jordi Catà

Jaume Guamis

Josep Palau

Imma Solé

Cristina Ferrer (redacció tècnica)

Oriol López-Doriga (redacció tècnica)

Manel Martin (redacció tècnica)

Aquestes persones són representants de les següents institucions i organismes:

Direcció General de Protecció Civil, Ajuntament de Sabadell, MSconsultors (empresa de suport per a la redacció tècnica).

ÍNDIX

ÍNDIX	3
1. PRESENTACIÓ	4
2. GLOSSARI	4
3. L'ÀMBIT MUNICIPAL: MARC D'APLICACIÓ	7
4. MARC LEGAL	7
5. LA REDACCIÓ DEL PLA DE PROTECCIÓ CIVIL MUNICIPAL	8
6. ÚS DE LA GUIA	9
7. GUIA PER AL REDACTAT DEL DOCUMENT ÚNIC DE PROTECCIÓ CIVIL MUNICIPAL	12
GUIA PER AL REDACTAT DEL DOCUMENT 1: GENERALITATS I ORGANITZACIÓ MUNICIPAL	12
GUIA PER AL REDACTAT DEL DOCUMENT 2: ANÀLISI DEL RISC	24
GUIA PER AL REDACTAT DEL DOCUMENT 3: VULNERABILITAT MUNICIPAL	34
GUIA PER AL REDACTAT DEL DOCUMENT 4: PROCEDIMENTS OPERATIUS PER RISC	38
GUIA PER AL REDACTAT DEL DOCUMENT 5: FITXES D'ACTUACIÓ	47
GUIA PER AL REDACTAT DEL DOCUMENT 6: DIRECTORI TELEFÒNIC I CATÀLEG DE MITJANS I RECURSOS	49
GUIA PER AL REDACTAT DEL DOCUMENT 7: CARTOGRAFIA ESPECÍFICA (PER A CADA RISC)	52

1. PRESENTACIÓ

El Decret 155/2014, de 25 de novembre, pel qual s'aprova el contingut mínim per a l'elaboració i l'homologació dels plans de protecció civil municipals i s'estableix el procediment per a la seva tramitació conjunta, exposa com una de les seves finalitats, a l'article 1, aprovar l'estructura del contingut mínim per a l'elaboració i homologació dels plans de protecció civil municipals com són els plans bàsics d'emergència, els plans d'actuació municipal i els plans específics municipals, mitjançant el Document únic de protecció civil municipal.

Així mateix, en la disposició addicional, la direcció general competent en matèria de protecció civil ha d'aprovar unes guies tècniques per a l'elaboració i contingut de l'estructura dels plans de protecció civil municipals per tal de facilitar la tasca a les corporacions municipals.

Per donar compliment al Decret, la Direcció General de Protecció Civil ha elaborat aquesta "Guia per a la redacció dels plans de protecció civil municipals" que té per objectiu ajudar a la redacció dels plans de protecció civil municipals, tot especificant per a cada un dels apartats dels índexs establerts a l'annex, l'explicació del seu contingut i una proposta de plantilla per facilitar el redactat.

Així, la Guia està composta per un document de conceptes generals. En un segon document s'explica com utilitzar la Guia, d'acord amb el model que s'ha facilitat per a la seva redacció, en el qual s'utilitzen diferents colors per indicar diferents aspectes del format, com poden ser: l'explicació sobre el contingut, plantilla per facilitar el redactat, caselles a omplir, etc. En el tercer document de la Guia s'especifica per a cada apartat dels índexs de l'annex, una explicació sobre el seu contingut i una proposta de plantilla per a facilitar la seva redacció.

Les referències masculines a càrrecs i persones contingudes en aquesta Guia responen a la voluntat d'aconseguir un text més llegible i àgil, però han de ser enteses fetes tant en masculí com en femení.

2. GLOSSARI

Accident: situació eventual, encara que moltes vegades previsible, que altera el curs regular dels esdeveniments, provocant lesions o morts de les persones i originant danys als béns i al medi ambient.

Alarma: senyal emès per un dispositiu (per exemple, per una sirena d'avís a la població) o informació emesa per una persona (per exemple, a través dels mitjans de comunicació), que avisa als destinataris de la materialització de determinades situacions de risc.

Alerta: estat declarat amb l'objectiu de prendre precaucions específiques degut a la probable i propera ocurrència d'una situació de perill.

Autoprotecció: conjunt d'accions realitzades per un mateix, dirigides a la pròpia protecció. Quan es parla d'autoprotecció són les mesures de prevenció i control de riscos per tal garantir la protecció dels ciutadans, béns i el medi ambient.

Catàstrofe: qualsevol fenomen que provoca danys, perjudicis econòmics, pèrdua de vides humanes i deteriorament de la salut, en què els serveis sanitaris i d'emergències del territori no són suficients per donar una resposta eficaç, de tal manera que és necessària ajuda externa a la comunitat afectada.

Confinament: mesura de protecció de les persones davant d'un accident o emergència, que consisteix a tancar-se en un local protegit, suficientment aïllat de l'exterior i romandre-hi fins que les condicions a l'exterior són segures. En l'acció de confinament, s'han d'obturar amb cura les obertures, incloses les entrades d'aire, després d'haver parat les instal·lacions de climatització i ventilació.

Desastre: una situació traumàtica que genera un alt grau de estrès als individus d'una societat o una part de ella degut a una acció, tant natural com humana o la combinació d'ambdues, produint una alteració en el funcionament normal, tant comunitari com individual. Les demandes originades excedeixen els recursos habituals de resposta amb els que compta la comunitat.

Element vulnerable: element (població, edificació, obra d'enginyeria civil, activitat econòmica, serveis públic, element mediambiental, etc.) que exposat a un determinat nivell de perillositat es susceptible de patir danys.

Emergència: esdeveniment d'un risc que requereix de l'actuació immediata.

Emergència 1: situació d'emergència que afecta a un territori d'extensió limitada o amb població o medi ambient moderadament vulnerable.

Emergència 2: situació d'emergència que afecta a un territori extens o a una zona especialment vulnerable, ja sigui per la població que l'ocupa o pel medi natural potencialment afectat.

Evacuació: conjunt d'accions encaminades a abandonar o fer desallotjar la població de les zones de risc.

Incendi forestal: foc que s'estén sense control sobre terreny forestal, afectant vegetació que no estava destinada a cremar.

Gran incendi forestal (GIF): incendi que manté de forma sostinguda una velocitat, intensitat lineal i longitud de flama que supera la capacitat dels sistemes d'extinció, que poden afectar de forma important la població o que afecta més de 500 ha.

Intervenció: operació destinada a controlar i gestionar una situació de perill que provoca una amenaça per les persones, béns o medi ambient. Amb la intervenció es pretén reduir al mínim els possibles danys produïts per la situació de perill.

Inundació: submersió temporal de terrenys normalment secs, com a conseqüència de l'aportació més o menys sobtada d'una quantitat d'aigua superior a la que és habitual en una zona determinada.

Mitigació: definició de mesures d'intervenció dirigides a reduir el risc. Són les accions orientades a disminuir la intensitat dels efectes que produeix l'impacte de les calamitats en la societat i el medi ambient.

Nevada: episodi de precipitació en forma de neu. Les nevades es quantifiquen mesurant el gruix de neu que s'acumula a terra en tot l'episodi.

Perill: freqüència amb la qual es presenten fenòmens d'una determinada severitat (intensitat o magnitud) en un interval de temps i en un espai determinat i que previsiblement poden ocasionar danys.

Pla d'emergència: component del pla per emergències i desastres que conté els procediments per donar una ràpida i eficaç resposta davant una situació de perill. Consisteix en l'organització de les accions, persones, serveis i recursos disponibles per l'atenció del desastre, en base a l'avaluació de riscos, disponibilitat de recursos materials i humans, preparació de la comunitat, capacitat de la resposta local i internacional, etc.

Prealerta: estat en el qual, sobre la possible ocurrència d'un calamitat, els organismes realitzen les primeres mesures previstes per fer front a una situació de perill.

Predicció: acció i efecte d'estimar i anunciar, amb base científica, la possibilitat de que esdevingui un succés determinat. Per a la predicció de desastres s'utilitzen tècniques o mètodes a través dels quals es defineix el lloc, la data i la magnitud física d'un desastre.

Prevenció: conjunt d'accions i mesures anticipades amb la finalitat de minimitzar les possibilitats que un risc esdevingui real i garantir la seguretat de les persones.

Protecció: objectiu bàsic d'un sistema de defensa, encaminat a protegir la població, els béns i el medi ambient.

Radiació: emissió d'energia a l'espai en forma d'ones o bé en forma de partícules altament energètiques.

Radiació ionitzant: aquella radiació formada per fotons o partícules que en interaccionar amb la matèria produeixen ions. Com exemples hi ha els raigs ultraviolats, raigs X i els raigs gamma.

Resiliència: capacitat per a tornar a recuperar la normalitat en una zona afectada per una emergència.

Risc: eventualitat de danys greus col·lectius que es poden produir per fets de qualsevol naturalesa.

Sisme: fenomen geològic que té el seu origen a diferents profunditats de l'escorça terrestre i que es manifesta mitjançant sacsejades degudes a l'alliberament sobtat d'energia en forma d'ones elàstiques que es tradueixen en moviments horitzontals i verticals a la superfície terrestre de curta duració i magnitud determinada.

Simulacre: consisteix a posar a prova l'activació, en condicions fictícies, d'un pla de protecció civil, ja sigui un pla d'autoprotecció d'una activitat/entitat, un pla

d'emergències municipal, un pla d'emergències autonòmic o un conjunt d'aquests, per tal d'avaluar-ne l'operativitat.

Vulnerabilitat: predisposició intrínseca d'un element o sistema a patir danys davant d'un fenomen d'una intensitat determinada.

3. L'ÀMBIT MUNICIPAL: MARC D'APLICACIÓ

3.1. Marc d'aplicació d'aquesta Guia

Aquesta Guia pretén ser un document d'ajuda per al redactat dels Plans de protecció civil municipals. No es tracta, doncs, d'un document d'obligat compliment.

La Guia explica què és necessari incloure al Pla segons el que estableix el Decret 155/2014. La Guia està dirigida, sobretot, als municipis que compleixen alguna de les condicions següents:

- Municipis amb més de vint mil habitants
- Municipis amb la consideració de turístics
- Municipis considerats de risc especial per la seva situació geogràfica o per la seva activitat industrial segons la Comissió de Protecció Civil de Catalunya
- Municipis afectats per riscos objecte de plans especials degudament aprovats pel Govern
- Municipis no previstos en els supòsits anteriors que estiguin afectats per riscos concrets diferents als riscos objecte de plans especials

No obstant això, la Guia és flexible i en cas que el municipi no estigui inclòs en cap dels punts esmentats anteriorment, es pot utilitzar igualment per a la millora de la planificació de la protecció civil.

3.2. Aplicació del Decret 155/2014

Els municipis que han d'elaborar els plans de protecció civil d'acord amb els punts esmentats anteriorment han de redactar el Document únic de protecció civil municipal (DUPROCIM) en el qual s'inclouin tots els riscos que afectin el municipi d'acord amb els diferents plans i sobre la base de l'estructura establerta a l'annex del Decret 155/2014, sens perjudici del que estableixi la normativa sobre centres i activitats afectades pels plans d'autoprotecció.

4. MARC LEGAL

L'article 132.1 de l'Estatut d'autonomia atribueix a la Generalitat la competència exclusiva en matèria de protecció civil que inclou, en tot cas, la regulació, la planificació i l'execució de mesures relatives a les emergències i la seguretat civil, i també la direcció i la coordinació dels serveis de protecció civil.

La Llei 4/1997, de 20 de maig, de protecció civil de Catalunya, disposa, a l'article 15.1 que els plans de protecció civil poden ser territorials, especials i d'autoprotecció, i s'han d'aprovar i homologar d'acord amb la legislació vigent.

Així mateix, s'estableix que els plans de protecció civil han de ser elaborats segons una estructura de contingut homogènia a l'efecte de la seva integració, i alhora fixa el contingut mínim d'informació i les previsions que han de contenir.

Mitjançant el Decret 155/2014, es va aprovar el contingut mínim per a l'elaboració i l'homologació dels plans de protecció civil municipal i s'estableix el procediment per a la seva tramitació conjunta.

5. LA REDACCIÓ DEL PLA DE PROTECCIÓ CIVIL MUNICIPAL

L'alcalde, o la persona en qui aquest delegui les funcions, serà la responsable d'elaborar el Pla de protecció civil municipal.

El departament competent en matèria de protecció civil, per mitjà de la direcció general competent en aquest àmbit, així com també els consells comarcals i altres ens de caràcter supramunicipal a què fa referència el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, han de prestar suport i assistència tècnica als municipis que ho sol·licitin, segons estableix l'article 5.1 del Decret 155/2014.

El Decret 155/2014 determina que el Pla de protecció civil municipal s'ha de compondre de set documents i estableix un contingut i un índex específic i detallat per a cadascun d'ells. Les recomanacions d'aquesta Guia s'ordenen segons aquesta estructura en els apartats següents:

- Guia per al redactat del *Document n°1: Generalitats i organització municipal.*
- Guia per al redactat del Document n°2: Anàlisi del risc.
- Guia per al redactat del Document n°3: Vulnerabilitat municipal.
- Guia per al redactat del Document n°4: Procediments operatius per risc.
- Guia per al redactat del Document n°5: Fitxes d'actuació.
- Guia per al redactat del Document n°6: Directori telefònic i catàleg de mitjans i recursos.
- Guia per a l'elaboració del Document n°7: Cartografia específica (per a cada risc).

6. ÚS DE LA GUIA

Un requisit indispensable per a la redacció d'un Pla de protecció civil municipal és complir l'índex establert pel Decret 155/2014. L'índex s'estructura en set documents (cadascun d'aquests documents s'estructura a la vegada en diferents capítols):

DOCUMENT 1: GENERALITATS I ORGANITZACIÓ MUNICIPAL

DOCUMENT 2: ANÀLISI DEL RISC

DOCUMENT 3: VULNERABILITAT MUNICIPAL

DOCUMENT 4: PROCEDIMENTS OPERATIUS PER RISC

DOCUMENT 5: FITXES D'ACTUACIÓ

DOCUMENT 6: DIRECTORI TELEFÒNIC I CATÀLEG DE MITJANS I RECURSOS

DOCUMENT 7: CARTOGRAFIA ESPECÍFICA (PER A CADA RISC)

Per tal de facilitar el coneixement de la informació que el Decret sol·licita, per a cada Document es proposen unes guies de suport per al redactat. Cada guia consta de tres parts:

- **Introducció al Document**

On es fa una breu introducció dels conceptes tractats al Document.

- **Índex**

On s'exposa una taula on es relacionen els capítols determinats pel Decret amb l'estructuració del redactat proposada a la Guia. No obstant això, no sempre existeix una estructura del Decret per a cada Document i la Guia proposa uns aspectes, no obligatoris, que es poden introduir a més del que estableix el document legal.

- **Model de redacció**

On s'explica el contingut demanat per a cada capítol i es proposa un format de resposta. Algunes informacions poden ser incloses mitjançant uns quadres que faciliten tant la redacció com la lectura de la informació, i en altres casos s'han d'explicar mitjançant un escrit.

La intenció dels quadres i els textos facilitats als models de redacció no tenen perquè aplicar-se al peu de la lletra. Es tracta, més aviat, de l'escenificació dels conceptes que es consideren claus i d'obligatòria resposta segons el Decret 155/2014, ordenats d'una manera clara. Són les persones encarregades de la redacció de cada Pla qui han d'acabar donant forma al document segons les seves necessitats.

És necessari que les persones encarregades de la redacció del Pla tinguin un ampli coneixement del municipi. Les respostes a cada Document del Pla s'han d'entendre com a part d'un conjunt i no com a una especificació aïllada, ja que és la visió global la que permet un bon plantejament de la prevenció dels riscos i de les actuacions en cas d'emergència.

A continuació s'exposa una il·lustració per facilitar la comprensió d'aquest Model de Redacció:

IL·LUSTRACIÓ DEL MODEL DE REDACCIÓ

1

GUIA PER AL REDACTAT DEL DOCUMENT N°1: GENERALITATS I ORGANITZACIÓ MUNICIPAL

CAPÇALERA DE SITUACIÓ

1.2 Dades generals del municipi

TÍTOL DE L'APARTAT

1.2.1 Identificació del municipi

TÍTOL DEL SUBAPARTAT

En aquest punt es pretén donar totes les dades de localització del municipi i realitzar una descripció de l'emplaçament del municipi, amb els seus aspectes geogràfics i de les particularitats del seu entorn.

EXPLICACIÓ DEL CONTINGUT REQUERIT A L'APARTAT

1.4.2. Manteniment del pla

TÍTOL DEL SUBAPARTAT A LA PLANTILLA

MANTENIMENT DEL PLA			
	DESCRIPCIÓ DEL CANVI	SIGNATURA I DATA DE CONTROL I VERIFICACIÓ	ACTUALITZACIÓ / REVISIÓ COMUNICADA A DATA
DOCUMENT 1: GENERALITATS I ORGANITZACIÓ MUNICIPAL			
CANVI N°:			
CANVI N°:			
DOCUMENT 2: ANÀLISI DEL RISC			
CANVI N°:			
CANVI N°:			

TAULA DE PLANTILLA PROPOSADA.

EN BLANC, CASELLES A OMLIR (EN FORMA DE DADA O EN FORMA D'ESCRIT).

¹ S'inclouran tants canvis i revisions com sigui necessari per tal de garantir que el DUPROCIM està en tot moment actualitzat.

NOTA ACLARIDORA

7. GUIA PER AL REDACTAT DEL DOCUMENT ÚNIC DE PROTECCIÓ CIVIL MUNICIPAL

1

GUIA PER AL REDACTAT DEL DOCUMENT 1: GENERALITATS I ORGANITZACIÓ MUNICIPAL

Introducció al Document 1.

Tot municipi té les seves particularitats i això comporta que els riscos que l'afecten també s'han de fer front d'una manera determinada.

Conèixer aquests trets característics de cada municipi és molt important de cara a poder fer una valoració inicial de la situació en què es troba el municipi i també per tal de poder elaborar la resta de documents amb la màxima informació possible.

Per tant, l'objectiu principal d'aquest document és reunir tots els aspectes del municipi que puguin ser importants per a la planificació de les emergències com ara bé els aspectes geològics, la climatologia, l'anàlisi demogràfica, el funcionament dels serveis bàsics, etc.

L'altra finalitat d'aquest Document 1 és assignar i definir els diferents càrrecs dels equips actuants, tot aclarint les funcions i responsabilitats dels diferents organismes i comitès encarregats de fer front a les emergències que es puguin produir al municipi.

Per últim, establir els procediments bàsics per tal d'implantar, actualitzar i revisar el Pla correctament, així com donar una base sòlida per a la recuperació del municipi en cas de patir emergències o catàstrofes que provoquin danys importants, són aspectes a contemplar en aquest Document 1.

Índex

A continuació es proposa una estructura més desenvolupada de l'índex que ha d'incorporar el DUPROCIM respecte al mínim que estableix el Decret 155/2014.

ÍNDEX DEL DOCUMENT SEGONS EL DECRET 155/2014	ÍNDEX DE LA GUIA PER A LA REDACCIÓ DEL DOCUMENT
1.1. Introducció, normativa i disposicions legals	1.1. Introducció, normativa i disposicions legals
1.2. Dades generals del municipi	1.2. Dades generals del municipi 1.2.1. Identificació del municipi 1.2.2. Situació geogràfica 1.2.3. Dades de població 1.2.4. Infraestructures i vies de comunicació 1.2.5. Serveis bàsics 1.2.6. Climatologia 1.2.7. Orografia i hidrologia
1.3. Organització municipal de protecció civil	1.3. Organització municipal de protecció civil
1.3.1. Estructura, funcions i responsabilitats	1.3.1. Estructura, funcions i responsabilitats
1.3.2. Centres de coordinació	1.3.2. Centres de coordinació
1.3.2.1. Centre Receptor d'Alarmes (CRA)	1.3.2.1. Centre Receptor d'Alarmes (CRA)
1.3.2.2. Centre de Coordinació Municipal (CECOPAL) i altres centres de coordinació	1.3.2.2. Centre de Coordinació Municipal (CECOPAL)
1.4. Programa i procediment d'implantació, simulacres, manteniment, revisió i actualització	1.4. Programa i procediment d'implantació, simulacres, revisió i actualització 1.4.1. Programa d' implantació del pla 1.4.2. Programa de manteniment del pla 1.4.3. Programa d'exercicis i simulacres
1.5. Bases per al pla de recuperació previst a l'article 31 de la Llei 4/1997	1.5. Bases per al pla de recuperació previst a l'article 31 de la Llei 4/1997

Model de redacció

1.1 Introducció, normativa i disposicions legals

Aquest apartat introdueix el contingut del DUPROCIM i estableix el seu abast espacial i temporal.

Atès que la introducció d'un document depèn dels altres apartats i constitueix en general l'apartat més particular del document, la seva redacció es deixa oberta, si bé es recomana incloure una breu introducció al contingut dels documents que componen el DUPROCIM.

Cal indicar en aquest apartat:

- L'abast espacial del Pla: el municipi que inclou, els tipus d'emergències i riscos que contempla.
- L'abast temporal del Pla: període de validesa; segons el Decret 155/2014, el DUPROCIM ha de ser revisat cada quatre anys. Així mateix, s'ha de revisar sempre que hi hagi modificacions d'importància. Pel que fa a les actualitzacions, l'article 6.2 del Decret 155/2014 estableix que *"una vegada aprovades per la corporació municipal respectiva, és suficient una comunicació a la direcció general competent en matèria de protecció civil dels canvis efectuats en el Document únic de protecció civil municipal, en la part que s'hagi hagut d'adaptar a les noves circumstàncies. Des d'aquesta unitat directiva es trametrà el Document modificat a la secretaria de la Comissió de Protecció Civil de Catalunya perquè en doni compte a la Comissió en la següent sessió d'aquest òrgan que tingui lloc."*
- La data de redacció o darrera revisió del DUPROCIM, del Pla Bàsic d'Emergència Municipal, del Pla d'Actuació Municipal o del Pla Específic Municipal anteriors.
- Les disposicions legals sobre emergències dictades per les diferents administracions que afecten al municipi.
- Les disposicions legals sobre les diferents infraestructures, instal·lacions i activitats rellevants per a la planificació d'emergències del municipi.

1.2 Dades generals del municipi

1.2.1 Identificació del municipi

L'objectiu d'aquest punt és identificar correctament el municipi, indicant:

- Nom del municipi

- Comarca a la qual pertany
- Província / Demarcació territorial
- Divisió territorial

Divisions del municipi segons els seus districtes/nuclis/pedanies, etc., indicant la superfície, densitat i població que ocupen cadascun d'ells respecte al total.

1.2.2 Situació geogràfica

En aquest punt es pretén donar totes les dades de localització del municipi i realitzar una descripció de l'emplaçament del municipi, amb els seus aspectes geogràfics i de les particularitats del seu entorn.

Per a les dades que es demanen en aquest apartat, es pot consultar la pàgina web de l'Institut d'Estadística de Catalunya (<http://www.idescat.cat>).

Es proposa estructurar aquest punt en els apartats següents, que s'han d'emplenar:

- Municipis veïns

S'han d'indicar tots els municipis veïns que limiten geogràficament amb el municipi en qüestió i donar les seves dades de contacte: telèfons de l'Ajuntament, de la Policia Local si escau, etc...

- Superfície

S'ha d'indicar la superfície en funció de la seva classificació per donar una idea de la tipologia de municipi: urbana, forestal, agrícola i total.

1.2.3 Dades de població

L'objectiu d'aquest punt és donar a conèixer la quantitat de persones existents dins del municipi i el seu repartiment per les diferents zones, així com l'ocupació de la població en els diferents sectors de treball i el màxim nombre d'habitants present al municipi en temporada turística.

Els apartats són:

- Població total

Classificar, segons fonts estadístiques de contrastada veracitat, el nombre total d'habitants al municipi segons els diferents districtes/barris. També s'ha de realitzar una anàlisi històrica del creixement i el decreixement de la població en els últims quatre anys.

- Població estacional mitjana

Fer un estudi del nombre màxim d'habitants que pot haver-hi per èpoques de l'any, tenint en compte el turisme present al municipi.

1.2.4 Infraestructures i vies de comunicació

L'objectiu d'aquest apartat és classificar les diferents vies de comunicació del municipi amb la resta de municipis, tant viàries com ferroviàries, portuàries o d'altres tipus, així com conèixer la ubicació de les diferents estacions de ferrocarril i aeronàutiques presents al municipi.

Això és important a l'hora de saber quins són els punts més crítics on es poden produir situacions d'emergència per transport, tant terrestre, marí o aeri.

Els apartats que ha d'incloure aquest punt són els següents:

- Xarxa viària

On es fa esment de totes les carreteres i autopistes que comuniquen amb els municipis veïns, indicant la titularitat de les mateixes, els punts quilomètrics, el municipi amb el que comunica i si presenten ponts o túnels. D'altra banda, s'han d'indicar quins camins primaris i secundaris existeixen al municipi i si són asfaltats o no. Respecte a això, la mateixa plantilla fa referència a la denominació que utilitzat el Pla INFOCAT per diferenciar els tipus de camins.

- Xarxa ferroviària

En aquest apartat es classifiquen les diferents línies de ferrocarril presents al municipi, indicant la seva titularitat, les seves característiques principals, si presenten ponts o túnels i es fa esment de la ubicació de les diferents estacions dins del municipi.

- Estacions aeronàutiques

Aquí s'han d'indicar les diferents estacions de transport aeri presents al municipi, donant les seves dades de contacte i fent esment de les seves característiques principals.

- Ports marítims

Indicar les característiques dels ports marítims al municipi.

- Altres transports

Excepcionalment, existeixen municipis que disposen d'alguns mitjans de transport i comunicació més particulars. Cal donar les dades de contacte i característiques d'aquests transports, com poden ser:

- Telefèrics
- Transbordadors de riu

- Altres

1.2.5 Serveis bàsics

Conèixer quines són les diferents línies dels serveis bàsics del municipi i on estan ubicades és clau per tal de poder localitzar ràpidament les infraestructures que poden quedar afectades en cas d'emergència. Tanmateix, aquestes línies poden ser l'origen d'una emergència i ocasionar danys perjudicials per a persones, béns i mediambient i és de vital importància tenir-les recollides dins del DUPROCIM.

Les línies bàsiques de serveis per al benestar del municipi són:

- Xarxa de gas

S'ha d'esmentar quina és la línia de gasificació del municipi, quina companyia du a terme la distribució del gas i com es realitza el transport.

- Xarxa elèctrica

Ha d'incorporar totes les línies elèctriques presents al municipi, amb la tensió amb què treballen, la companyia que s'encarrega de la distribució i si té afectació a la massa forestal.

- Xarxa de telecomunicacions

S'ha d'indicar quina és la companyia majoritària de telecomunicacions present al municipi que en general té el control de les línies.

- Xarxa d'aigua potable

S'ha d'indicar quina és la companyia que s'encarrega de la distribució de l'aigua potable.

A més, al Document 7, s'han d'incloure els plànols amb les diferents xarxes d'aquests serveis bàsics presents al municipi.

1.2.6 Climatologia

En aquest apartat es tracta de donar les dades extretes del Servei Meteorològic de Catalunya referents al clima com precipitacions, vent i altres característiques climatològiques del municipi i, si existeixen, la ubicació i característiques de les estacions meteorològiques (automàtiques) dins del municipi i en municipis veïns.

Per proporcionar unes dades que s'ajustin al què pot succeir amb més probabilitat al municipi, es proposa realitzar una anàlisi històrica dels darrers 20 anys sobre els paràmetres climatològics del municipi. Alguns d'aquests paràmetres poden ser:

- Precipitació
 - Precipitacions mitjanes (pluges i nevades)

- Mesos més plujosos
 - Mesos més secs
- Vent
 - Vents dominants

D'altra banda, s'ha de deixar constància de les dades dels elements de mesura existents al municipi per tal de conèixer la ubicació sobre la qual es tenen dades a temps real.

- Estacions meteorològiques
 - Ubicació
 - Coordenades UTM
 - Altitud
 - Xarxa meteorològica
 - Característiques de l'estació meteorològica
 - Enllaç pàgina web
 - Gràfiques rellevants

1.2.7 Orografia i hidrologia

L'objectiu d'aquest apartat és classificar la informació corresponent als cursos fluvials que es troben al municipi i de les diferents basses i embassaments que poden contenir aigua i poden originar una inundació en cas de trencament o quan es produeixin precipitacions abundants.

Per tant, s'ha de proporcionar informació sobre:

- Rius
- Rieres
- Torrents principals
- Canals
- Llacs
- Embassaments
- Passos soterranis

A banda d'això, també és important conèixer les altituds màximes i mínimes del municipi, així com el nivell en què es troba el nucli urbà del municipi, per tal de poder fer front a les inundacions.

1.3 Organització municipal de protecció civil

1.3.1 Estructura, funcions i responsabilitats

L'organització municipal de protecció civil és el conjunt de persones encarregades de dur a terme la protecció civil del municipi, amb l'objectiu de fer front a les emergències que puguin sorgir dins del municipi per tal de salvar vides, protegir béns i el medi ambient.

L'estructura de l'organització municipal de protecció civil té com a punt més elevat de responsabilitat a l'alcalde o alcaldessa, que és l'autoritat de protecció civil d'àmbit municipal i, com a base de l'organització, es troben les diferents comissions i comitès encarregats de dur a terme les accions per tal d'aplicar correctament el Pla de Protecció Civil Municipal.

En aquest apartat es tracta, doncs, de donar a conèixer les diferents figures dins de l'organització municipal de protecció civil tot explicant les seves funcions i responsabilitats.

Comissió municipal de protecció civil:

Centre Receptor d'Alarmes (CRA)

Comitè d'emergències:

Està compostat per les figures següents:

- Alcalde
- Consell Assessor
- Gabinet d'informació municipal

Grup Local d'Ordre i Avisos a la Població

Grup Local d'Intervenció

Grup Local Sanitari

Grup Local Logístic i d'Acollida

Coordinador municipal de l'emergència

Representant municipal al PROCICAT

Gabinet d'Informació Municipal

1.3.2 Centres de coordinació

En aquest apartat es fa esment dels centres de coordinació municipal d'emergències que existeixen al municipi, com ara el Centre de Coordinació Municipal (CECOPAL) i el Centre Receptor d'Alarmes (CRA), tot explicant les seves funcions i responsabilitats.

Centre de recepció d'alarmes (CRA)

Centre de Coordinació Operativa Local (CECOPAL)

1.4 Programa i procediment d'implantació, simulacres, manteniment, revisió i actualització

En aquest punt es recopila tota la informació corresponent a les tasques a realitzar pel municipi per tal que tots els equips actuants i persones participants del Pla rebin la formació i la informació necessària per a dur a terme les seves funcions correctament. D'altra banda, també està inclosa en aquest punt tota la matèria que fa referència a les adaptacions del Pla als canvis que es produeixin al llarg del temps en el municipi.

1.4.1 Programa de la implantació del pla

Es pot definir la **Implantació** com la doble tasca de divulgar i informar sobre el Pla a tothom (personal laboral i auxiliar, ajudes externes, altres administracions,...) i per altra banda, formar al personal dels equips actuants segons la responsabilitat que el Pla li assigna i assegurar les dotacions i adequacions dels mitjans materials i recursos que necessita el Pla de Protecció Civil Municipal.

En aquest punt, per tant, s'han d'incloure tots els apartats de procediments d'implantació següents:

- Responsable

El màxim responsable de dur a terme les tasques d'implantació del Pla és l'Alcalde. No obstant, es poden assignar d'altres figures a qui l'alcalde delegui les tasques d'implantació. Cal definir les funcions que fan els responsables per tal d'assegurar la implantació del Pla.

- Programa de formació dels actuants

Classificar i posar termini a les diferents accions d'implantació que han de tenir lloc al municipi i a qui han d'anar dirigides.

- Informació a la població

Enumerar les diferents campanyes d'informació a la població que tindran lloc al municipi i realitzar una petita descripció de les mateixes.

- Implantació dels recursos tècnics

Donar a conèixer quins recursos s'han d'implementar pròximament dins dels serveis municipals per tal de millorar la gestió de les emergències.

1.4.2 Manteniment del pla

Quant al **Manteniment**, s'entén, per una banda, com les accions necessàries per a que el Pla continuï tenint la seva eficàcia al llarg del temps. D'altra banda, atès que l'anàlisi de risc és variable en el temps, s'ha de mantenir actualitzat tot el Pla a través d'una revisió i actualització de les Fitxes d'actuació.

Cada any s'han d'introduir les possibles actualitzacions que hagi sofert el Pla, entenent-se com a **actualització** la modificació del Pla amb aquells aspectes que hagin pogut variar durant l'últim any però que no suposin un canvi substancial en el Pla com pot ser una modificació d'aspectes com l'anàlisi de risc, protocol d'actuació, etc.

Cada quatre anys s'haurà de revisar el Pla, entenent com a **revisió** la modificació a fons del Pla per a adaptar-lo de nou a les necessitats del municipi, evitant que quedi obsolet i amb l'obligació d'ésser homologat de nou per part de la Comissió de Protecció Civil de Catalunya.

En aquest punt, per tant, s'han d'incloure tots els apartats de procediments de manteniment següents:

- Responsables

Donar a conèixer quins són els responsables de mantenir el Pla de Protecció Civil Municipal i quin càrrec tenen.

- Actualitzacions i revisions dels documents 1 i 6

Realitzar la proposta que plantejarà l'ajuntament del municipi per tal de mantenir actualitzades les dades generals i d'organització municipal que puguin variar anualment.

- Actualitzacions i revisions dels documents 2 i 3

Plantejar els diferents procediments que s'han de dur a terme per tal que el Pla no quedi obsolet o tingui aspectes que hagin variat, com l'anàlisi de risc, els elements vulnerables, etc.

- Actualitzacions i revisions dels documents 4 i 5

Plantejar els procediments per tal de mantenir actualitzades les Fitxes d'actuació i els procediments operatius en cas d'emergència, tot analitzant si

hi ha hagut canvis en els plans de riscos especials que afectin el municipi, com ara l'Infocat, Transcat, Sismicat, etc.

- Actualitzacions i revisions del Document 7

Fer la proposta de totes les actuacions a realitzar per tal de mantenir anualment actualitzada la cartografia específica per a cada risc. Aquesta actualització pot ésser simultània a les altres actualitzacions dels documents anteriors.

La previsió d'actualitzacions dels diferents documents ha de tenir en compte que les actualitzacions i revisions dels documents n°4 i 5 sempre han d'ésser posteriors a les dels altres documents, per tal que tots els canvis bàsics del Pla quedin reflectits en els manuals d'actuació del Pla.

1.4.3 Programa d'exercicis i simulacres

Un altre dels objectius del programa d'implantació és programar, realitzar i avaluar els simulacres que validin el correcte funcionament del Pla de Protecció Civil Municipal, tal com s'ha previst i com s'ha portat a la pràctica. Així mateix, és necessari programar simulacres al llarg del temps, a fi de validar el correcte funcionament del pla durant tot el seu període de vigència. Realitzar simulacres i informar-ne als òrgans de les administracions competents, és una obligació de la persona responsable de la implantació del Pla.

Els simulacres pretenen verificar i comprovar:

- L'eficàcia de l'organització de resposta davant d'una emergència.
- La capacitat del personal adscrit a l'organització de resposta.
- L'entrenament de tot el personal del centre en la resposta davant d'una situació d'emergència.
- La suficiència i idoneïtat dels mitjans i recursos assignats.
- L'adequació dels procediments d'actuació.
- La validació del correcte funcionament del procediment de comunicació de les emergències.

La realització de simulacres té per objecte l'activació total o parcial de les accions contingudes en el *Document 4: Procediments operatius per risc*.

S'ha de dur a terme, com a mínim, un simulacre de cada risc especial cada quatre anys.

A més, la direcció general competent en matèria de protecció civil de la Generalitat de Catalunya convoca els corresponents simulacres dels plans especials segons el seu propi programa d'implantació i manteniment. Quan un d'aquests simulacres afecti el municipi, aquest pot substituir el següent simulacre bianual programat.

1.5 Bases per al pla de recuperació previst a l'article 31 de la Llei 4/1997

Segons s'especifica a l'article 31 de la Llei 4/1997, de 20 de maig, de protecció civil de Catalunya:

1. Els plens de les corporacions locals, en el cas que s'hagin activat exclusivament plans municipals, els consells comarcals o el Govern, en la resta de supòsits, poden aprovar un pla de recuperació de la normalitat, un cop finalitzada la situació d'emergència, en el qual s'ha de fer constar:
 - a) La identificació i l'avaluació dels danys i els perjudicis produïts.
 - b) Les mesures a adoptar directament per l'administració que aprova el pla, amb una programació temporal de les actuacions de rehabilitació.
 - c) La proposta de mesures que correspon d'adoptar a altres administracions.
2. Si el pla de recuperació comporta ajuts d'altres administracions, el pla ha de comptar amb l'aprovació d'aquestes, amb l'informe previ de la Comissió de Recuperació, regulada per l'article 33 de la Llei 4/1997.

L'article 33, de la Llei 4/1997 aclareix que per a l'execució dels plans de recuperació, s'ha de crear una comissió de recuperació, integrada per representants de l'Administració de l'Estat, de l'Administració de la Generalitat i de la local, amb la missió de coordinar les mesures i els ajuts que el pla estableix per a les diverses administracions i, a aquests efectes, d'establir el procediment per a la sol·licitud d'ajuts i per a la materialització d'aquests.

Per tant, en aquest punt s'ha d'incloure el següent:

- Procediment per a la identificació i l'avaluació dels danys produïts

Convé que l'Ajuntament destini almenys un tècnic per realitzar el treball de recollida dels danys produïts en cas d'emergència.

- Mesures de recuperació

Definir totes les mesures, tant d'adopció immediata com a mitjà i llarg termini, per a realitzar el control de recuperació, obres, reparacions i altres mesures per tal de recuperar la normalitat.

- Procediment de sol·licitud de mesures a altres administracions

En el supòsit que la catàstrofe produïda hagi estat declarada d'actuació especial, o gaudeixi d'alguna subvenció per part d'algun òrgan públic, s'ha de realitzar aquest protocol d'ajudes al municipi.

2 GUIA PER AL REDACTAT DEL DOCUMENT 2: ANÀLISI DEL RISC

Introducció al Document 2.

Per tal de conèixer quines són les emergències que es poden produir al municipi i dur a terme les accions de prevenció adequades amb l'objectiu de minimitzar les conseqüències d'aquestes, primer s'han d'estudiar tots els riscos que afecten el municipi i avaluar la seva magnitud.

És per això que la classificació i avaluació dels riscos és sempre un dels aspectes fonamentals a l'hora de dissenyar un Pla de Protecció de qualsevol espai o territori.

Els riscos es poden englobar en tres grans grups: els territorials (vinculats al PROCICAT), els especials (Plans especials d'Emergència) i els específics.

Els Plans especials d'emergències de Protecció Civil de Catalunya especifiquen quins són els municipis afectats pels diferents riscos especials, com ara bé nevades (NEUCAT), sismes (SISMICAT), emergències per transport de mercaderies perilloses (TRANSCAT), etc...

Altrament, la direcció general competent en matèria de protecció civil elabora i publica l'estat de planificació local que s'ha de realitzar a Catalunya, confeccionant un llistat amb els diferents riscos especials que afecten a cada municipi, i que es pot consultar al web del Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya, a l'apartat de plans de protecció civil a Catalunya.

Aleshores, els municipis han d'incorporar en aquest Document totes les anàlisis dels riscos que afecten el seu municipi i que anteriorment s'inclouien separatament en els Plans d'Actuació Municipals, conformant el Document Únic de Protecció Civil Municipal (DUPROCIM).

Per últim, també s'han d'incloure en aquest document l'anàlisi d'aquells riscos que són específics per a cada municipi.

En definitiva, una bona anàlisi de riscos comporta un millor coneixement sobre l'adequació i millora de mitjans i mesures de protecció sobre el municipi i, d'altra banda, assegura que s'han previst protocols d'actuació davant totes les emergències possibles.

Índex

A continuació s'exposa una taula on es relacionen els capítols del Document 2 determinats pel Decret 155/2014 i l'estructuració del redactat proposat per la Guia.

ÍNDEX DEL DOCUMENT SEGONS EL DECRET 155/2014	ÍNDEX DE LA GUIA PER A LA REDACCIÓ DEL DOCUMENT
2.1 Risc territorial	2.1 Risc territorial
2.2 Riscos especials (els obligats i recomanats)	2.2 Riscos especials
2.3 Riscos específics	2.3 Riscos específics

Model de redacció

2.1. Risc territorial

Els riscos territorials són aquells que es poden incloure dins del Pla de Protecció Civil de Catalunya (PROCICAT) i en aquest apartat es pretén elaborar una anàlisi dels riscos que el PROCICAT contempla per a cadascun dels municipis de Catalunya.

Aquests riscos són tots els que es puguin tenir en compte fora dels que disposin d'un Pla especial d'Emergència. Per tant, alguns d'aquests riscos poden ser els següents: terrorisme, tall d'abastament energètic i també els que disposen d'un procediment o pla dins del PROCICAT, com són els riscos per pandèmies o els d'emergències en el transport de viatgers per ferrocarril, entre d'altres.

Per tant, els punts que haurà d'incloure aquest apartat són els següents:

- Riscos inclosos

Comprovar quins són els riscos que afecten al municipi i estudiar si es considera recomanat o obligat d'aplicació en els Plans de Protecció Civil (consultar PROCICAT).

- Dades específiques associades al risc

Dels riscos que afecten al municipi, fer esment de les característiques dels mateixos que puguin influir a l'hora de fer l'avaluació del risc. Per exemple, en emergències en el transport de viatgers per ferrocarril, indicar si hi ha estacions de ferrocarril, xarxes ferroviàries, túnels ferroviaris, etc.

- Avaluació del risc

En aquest punt es tracta de realitzar, segons les diferents informacions recopilades, una valoració de cadascun dels riscos existents al municipi. No obstant això, aquesta avaluació en alguns dels casos, ja ha estat realitzada pels Plans d'Emergència de Catalunya. Per tant, es tracta d'indicar, en tot cas, els punts següents:

- o Metodologia d'avaluació del risc
 - Com s'ha realitzat la valoració.
 - Si s'ha extret d'alguna font de contrastada veracitat, indicar-ho.
- o Nivell d'afectació del risc
 - Segons la metodologia utilitzada, s'ha d'avaluar el risc amb una nota qualitativa que surti d'un mètode acceptat generalment per a l'avaluació de riscos.

Mètodes d'Avaluació de Riscos

Bàsicament, existeixen dos tipus de mètodes per a la realització d'avaluació de riscos, quant als aspectes de quantificació:

1. Mètodes qualitius: es caracteritzen per no recórrer a càlculs numèrics.
2. Mètodes quantitius: introdueixen una valoració quantitativa respecte a les freqüències d'ocurrència d'un determinat succés i al nivell de danys.

A títol d'exemple i per ajudar en els casos que sigui necessari, s'exposa a continuació un exemple d'avaluació de riscos amb mètode qualitatiu i exemple amb mètode quantitatiu.

a) Exemple de mètode qualitatiu: Mètode general d'avaluació de riscos laborals del Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo (INSHT)

El procés d'avaluació de riscos segons aquest mètode, es compon de les etapes següents:

- Anàlisi del risc, mitjançant la qual s'identifica el perill i s'estima el risc, avaluant conjuntament la probabilitat i les conseqüències que es materialitzi el perill. L'anàlisi del risc proporciona l'ordre de magnitud del risc.
 - i. Identificació de perills

Per a realitzar la identificació de perills cal respondre a tres qüestions: (1) Existeix una font de dany?; (2) Qui o què pot ser danyat? i (3) Com pot ocórrer el dany? Amb la finalitat d'ajudar en el procés d'identificació de perills, es útil categoritzar-los, per exemple, per temes mecànics, elèctrics, radiacions, substàncies, incendis, etc... Complementàriament es pot desenvolupar una llista genèrica de perills i determinar si es poden produir o no incendis, substàncies i agents tòxics, accidents associats a l'ús de màquines o aparells especials, etc.

- ii. Estimació del risc

L'estimació del risc s'ha de basar en la severitat del dany, qualificant-lo en tres categories (lleugerament nociu, nociu i molt nociu) i en la probabilitat d'ocurrència del mateix (alta, mitja i baixa). El quadre següent dóna un mètode simple per estimar els nivells de risc d'acord amb la seva probabilitat estimada i les seves conseqüències esperades.

		Conseqüències		
		Poc Nociu PN	Nociu N	Molt Nociu MN
Probabilitat	Baixa B	Risc trivial T	Risc tolerable TO	Risc moderat MO
	Mitja M	Risc tolerable TO	Risc moderat MO	Risc important I
	Alta A	Risc moderat MO	Risc important I	Risc intolerable IN

- Valoració del risc, amb el valor del risc obtingut amb la seva anàlisi, i comparant-lo amb el valor de risc tolerable, s'emet un judici sobre la tolerabilitat del risc en qüestió. Si de l'avaluació del risc es dedueix que el risc no és tolerable, s'ha de controlar aquest risc mitjançant l'aplicació de les mesures preventives o correctores adients.

Els nivells de riscos indicats al quadre anterior, formen la base per decidir si es requereix millorar els controls existents o implantar-ne uns de nous.

A la taula següent es mostra un possible criteri per a la presa de decisió. La taula també indica que els esforços precisos per al control dels riscos i la urgència amb la qual s'han d'adoptar les mesures preventives i de control han de ser proporcionals al risc.

Risc	Acció i temporització
Trivial (T)	No es requereix cap acció específica
Tolerable (TO)	No es necessita millorar l'acció preventiva, però es poden considerar solucions més rentables o millores que no suposin una càrrega econòmica important. Es requereixen comprovacions periòdiques per assegurar-se que es manté l'eficàcia de les mesures de control.
Moderat (M)	S'han de fer esforços per reduir el risc determinant les inversions precises. Les mesures per a reduir el risc s'han d'implantar en un període determinat. Quan el risc moderat està associat amb conseqüències molt nocives, es precisa una acció posterior per establir amb més precisió la probabilitat de dany com a base per determinar la necessitat de millora de les mesures de control.
Important (I)	No s'ha de realitzar l'activitat fins que s'hagi reduït el risc. Pot ser necessari dedicar recursos considerables per controlar el risc
Intolerable (IN)	No s'ha de realitzar l'activitat fins que s'hagi reduït el risc. Si no és possible reduir el risc, inclús amb recursos il·limitats, s'ha de prohibir l'activitat.

b) Exemple de mètode quantitatiu: Mètode Mosler

Aquest mètode té per objecte la identificació, anàlisi i avaluació dels factors que poden influir en la manifestació d'un risc, amb la finalitat que la informació obtinguda permeti calcular la classe de risc.

El mètode és de tipus seqüencial i cada fase es recolza en les dades obtingudes en les fases que el precedeixen. El desenvolupament és el següent:

1. Definició del risc.

Aquesta fase té per objecte la identificació del risc, delimitant el seu objecte i abast (element afectat pel risc i extensió i tipus de dany produït).

2. Anàlisi del risc.

En aquesta fase es realitza el càlcul dels criteris que posteriorment proporcionen l'evolució del risc. Els criteris proposats pel mètode són els següents:

Criteri de Funció (F)

Representa quina és la conseqüència negativa o dany que pugui alterar l'activitat normal. S'utilitza un valor de l'1 al 5, que va des de molt lleu, lleu, mig, greu i molt greu.

Criteri de Substitució (S)

Mesura la facilitat o dificultat per a reposar els béns afectats per la materialització del risc; va des de molt fàcil, fàcil, sense moltes dificultats, difícil o molt difícil (de l'1 al 5).

Criteri de Profunditat o Pertorbació (P)

Valora la pertorbació i efectes psicològics produïts per efecte de la concreció de l'amenaça i la conseqüència del qual té un valor de l'1 al 5, que va des de molt lleu, lleu, limitada, greu i molt greu.

Criteri d'extensió (I)

Representa l'abast espacial dels danys, amb un valor de l'1 al 5, que va des de d'extensió individual, local, regional, nacional i internacional.

Criteri d'agressió (A)

Mesura el resultat del dany causat amb un valor, de l'1 al 5, que va des de molt reduït, reduït, normal, elevat i molt elevat.

Criteri de vulnerabilitat (V)

Representa la probabilitat que el risc es materialitzi i produeixi conseqüències, i té un valor de l'1 al 5, que va des de molt baixa, baixa, normal, elevada i molt elevada.

3. Evolució del risc.

Aquesta etapa té per objecte la quantificació del risc considerat. Per això es calculen els paràmetres següents:

Càlcul del Caràcter del Risc (C)

Per a això es recorre a les dades obtingudes a l'anterior fase, aplicant:

$$C = I + D$$

I. = Importància del succés = F x S

D = Danys ocasionats = P x I

Càlcul de la probabilitat (P)

Per a això es recorre a les dades obtingudes en la segona fase, aplicant:

$$P = A \times V$$

Quantificació del risc considerat (ER)

Es multipliquen els valors obtinguts, obtenint un resultat que està comprès entre 2 i 1.250:

$$ER = C \times P$$

4. Càlcul de la Classe de risc.

Finalment, en aquesta fase es classifica el risc en funció del valor obtingut en l'evolució del mateix, segons la taula següent:

Valor ER	Classe de risc
2 – 250	Molt baix
251 – 500	Petit
501 – 750	Normal
751 – 1.000	Gran
1.001 – 1.250	Elevat

2.2. Riscos especials

L'objectiu d'aquest apartat és incloure tota la informació sobre els riscos que disposen de Plans especials d'Emergència i per als quals s'ha de protegir el municipi (tenen afectació sobre aquest) per, posteriorment, realitzar la seva avaluació.

Una avaluació general dels riscos comprèn tres tasques fonamentals:

1. Identificació dels perills als quals està sotmès el municipi i les persones que hi habiten, així com valorar la freqüència amb què es poden produir.
2. Avaluació de les conseqüències d'aquestes situacions que es poden produir al municipi.
3. Avaluació de la gravetat potencial del risc en funció de les seves conseqüències i de la probabilitat d'ocurrència.

Per tant, primerament, s'han d'identificar quins riscos afecten el municipi i si està obligat o recomanat a realitzar la seva planificació.

Els riscos en qüestió són els següents:

- Emergències exteriors del sector químic (PLASEQCAT)
- Incendis forestals (INFOCAT)
- Inundacions (INUNCAT)
- Accidents en el transport de mercaderies perilloses per carretera i ferrocarril (TRANSCAT)
- Nevades (NEUCAT)
- Allaus (ALLAUCAT)
- Emergències aeronàutiques (AEROCAT)
- Contaminació de les aigües marines (CAMCAT)
- Emergències sísmiques (SISMICAT)
- Emergències per al risc radiològic (RADCAT)

Per tant, es tracta de donar, per una banda, totes les característiques del municipi relacionades amb els riscos anteriors, com ara mitjans, estudis històrics, paràmetres geològics o infraestructures, que puguin donar una idea de quin serà el grau d'afectació i de la capacitat de reacció que té el municipi davant d'una emergència i, en base a això, valorar qualitativament el risc existent.

Per tant, per a cadascun dels riscos, s'han de realitzar els apartats següents:

- Dades específiques associades al risc

On s'inclou tota aquella informació que pugui ser rellevant per a l'afectació de cadascun dels riscos al municipi, com ara:

- Anàlisi històrica
- Paràmetres geològics en els riscos naturals
 - Estat de rius i rieres (Inundacions)
 - Tipus de terreny (Sismes)
 - Zones muntanyoses amb abundància de neu (Allaus)
- Estacions i construccions de transport existents
 - Aeroports, aeròdroms i heliports.
 - Xarxes viàries i ferroviàries.
 - Túnel viaris i ferroviaris.
- Instal·lacions industrials
 - Radioactives
 - Químiques
- Infraestructures de suport
 - Estacions meteorològiques
 - Instal·lacions per a donar atenció a ferits
 - Hospitals i centres d'atenció primària
 - Xarxa d'hidrants
 - Punts de captació d'aigua
 - Llocs de vigilància
 - Punts d'emmagatzematge i subministrament de fundents

- Avaluació del risc

En aquest punt es tracta de realitzar, segons les diferents informacions recopilades, una valoració de cadascun dels riscos existents al municipi. No obstant, aquesta avaluació, en alguns dels casos, ja ha estat realitzada pels Plans especials d'Emergència de Catalunya. Per tant, es tracta d'indicar, en tot cas, els següents punts:

- o Metodologia d'avaluació del risc
 - Com s'ha realitzat la valoració.
 - Si s'ha extret d'alguna font de contrastada veracitat, indicar-ho.
- o Nivell d'afectació del risc
 - Segons la metodologia utilitzada, indicar si s'ha considerat un risc Molt Baix, Baix, Mig, Alt o Molt Alt.

A l'anterior apartat s'han explicat algunes de les metodologies d'avaluació del risc existents.

2.3. Riscos específics

En aquest apartat es tracta d'avaluar els riscos per als quals la Generalitat de Catalunya no ha elaborat cap pla especial, que no estan afectats pel Decret 30/2015, sobre plans d'autoprotecció o per alguna altra normativa de protecció d'emergències i que són propis de cada municipi. Cal tenir en compte, a l'hora de determinar els riscos específics, aquelles activitats humanes o fenòmens naturals els quals podrien desencadenar, per ells mateixos o per concatenació amb altres, greus perjudicis per a la població, béns i medi ambient.

Com que realitzar una valoració general amb una metodologia clara per aquest tipus de riscos resulta bastant abstracte, en aquest apartat es pretén realitzar els apartats següents:

- Riscos determinats

Plantejar quins són els riscos que s'han determinat com a específics per al municipi.

- Característiques dels riscos

Explicar i donar els trets principals dels riscos específics que s'han determinat, incloent, si fos necessari, les dates en què es poden produir (riscos no inclosos com a risc territorial).

- Resum dels riscos específics

Elaborar una taula que inclogui els escenaris possibles, conseqüències probables i les zones de risc.

GUIA PER AL REDACTAT DEL DOCUMENT 3: VULNERABILITAT MUNICIPAL

Introducció al Document 3.

En general, tota part d'un municipi on es trobin persones ha d'ésser tinguda en compte a l'hora d'elaborar el Pla de Protecció Civil municipal, ja que cap persona és aliena o immune a una situació de perill.

No obstant això, s'ha de tenir especial cura amb les zones vulnerables com poden ser aquells punts del municipi on es concentra una major part de gent i que, en cas d'emergència, poden haver-hi unes conseqüències més greus.

Quan, a més d'haver una concentració de gent, entre aquestes persones hi ha grups crítics de gent, com ara la gent gran, nens, dones embarassades, etc., aleshores es parla d'una zona especialment vulnerable.

També s'ha de tenir en compte que també es consideren zones vulnerables aquelles que, encara que no s'hi trobin moltes persones, són susceptibles de patir les conseqüències més greus o estan afectades per un nombre més elevat de riscos que d'altres zones, com poden ser les properes a establiments industrials del sector químic, a fonts radioactives, els punts més inundables del municipi, cons de dejecció, etc.

Per tant, a l'hora de realitzar aquest document, es procedeix a estudiar totes les àrees o sectors d'afectació de riscos que es considerin vulnerables i dins d'aquestes zones, s'han d'identificar els punts on es puguin concentrar un nombre més elevat de persones o que, simplement, puguin haver-hi grups crítics de persones.

Índex

A continuació s'exposa una taula on es relacionen els capítols del Document 3 determinats pel Decret 155/2014 i l'estructuració del redactat proposat per la Guia.

ÍNDEX DEL DOCUMENT SEGONS EL DECRET 155/2014	ÍNDEX DE LA GUIA PER A LA REDACCIÓ DEL DOCUMENT
3.1 Àrees o sectors d'afectació (per a cada risc)	3.1 Àrees o sectors d'afectació
3.2 Elements vulnerables	3.2 Elements vulnerables

Model de redacció

3.1. Àrees o sectors d'afectació

En aquest apartat es tracta de realitzar una identificació dels llocs del municipi que siguin vulnerables a cadascun dels riscos que afecten el municipi.

Per tant, amb els riscos i l'anàlisi de risc del Document n°2, s'han d'incloure tots els riscos, tant territorials, com especials o específics, estudiant un per un els sectors de risc originats segons l'abast d'afectació d'aquests.

Això suposa crear un seguit de sectors de risc per cada tipus de risc, com per exemple:

- Incendis forestals

Les masses forestals o zones a menys de 500 metres d'aquestes, les masies, cases de colònies, les urbanitzacions i nuclis aïllats, ermites i cases a la muntanya, etc.

- Inundacions

Els punts on hi hagi previsió d'inundació en cas de desbordament de rius o precipitacions, els cons de dejecció, els carrers ubicats en baixes altituds o en punts on conflueixen zones descendents, les rieres o els passos soterrats, etc.

- Sismes

Les zones d'avaluació de perillositat sísmica, zones on hi hagi construccions poc sòlides, zones amb infraestructures de primera necessitat, etc.

- Nevades

Els punts conflictius de les xarxes viària i ferroviària, zones muntanyoses, etc., així com les vies prioritzades per a la retirada de neu i aplicació de fundents.

- Allaus

Zones d'acumulació de precipitacions, zones de descens, etc.

- Risc químic

Àrees incloses dins de les zones d'afectació segons el Pla PLASEQCAT.

- Risc radiològic

Zones a menys de 500 metres de les instal·lacions amb fonts de radiacions ionitzants o a menys de 2 km de les instal·lacions de vigilància radiològica.

- Risc per accidents de ferrocarrils

Zones properes a la xarxa ferroviària.

- Risc per transport de mercaderies perilloses

Zones incloses a menys de 500 metres de la xarxa viària amb transport de mercaderies perilloses.

- Risc per emergències aeronàutiques

Zones a distàncies inferiors a les estipulades al Pla AEROCAT, segons si es tracta d'un aeroport, aeròdrom o heliport per identificar les zones vulnerables.

- Resta de riscos del PROCICAT i específics

Aquelles zones que es considerin sectors de risc.

Tots els criteris d'identificació d'àrees i sectors d'afectació es poden trobar als Plans especials d'Emergència de Protecció Civil de Catalunya.

3.2. Elements vulnerables

Aquest apartat té l'objectiu de realitzar un llistat amb tots els elements vulnerables existents al municipi, estiguin o no dins dels sectors de risc considerats a l'apartat anterior. Hi ha d'haver un llistat d'elements vulnerables per a cada risc.

Encara que s'hagin especificat uns sectors de risc, és a dir, zones on és més probable que es produeixin les emergències, cal contemplar tots els elements vulnerables del municipi, agrupats per risc.

Aquests elements vulnerables han d'ésser classificats amb un codi, una adreça, un mitjà d'avis o telèfon de contacte i, si és possible, indicar el districte/barri/sector en el qual es troben ubicats.

La llista de centres o punts que es consideren vulnerables, poden ser, entre d'altres:

- Hotels

- Instal·lacions esportives
- Centres cívics
- Residències o centres per a la gent gran
- Llars d'infants
- Hospitals
- Centres d'Atenció Primària (CAP)
- Farmàcies
- Escoles de parvulari, primària i secundària
- Mercats
- Estacions de ferrocarril
- Biblioteques
- Fires
- Festes majors
- Carnestoltes
- Infraestructures o punts de subministrament de serveis bàsics
- Ajuntament
- Comissaries de policia
- Centres religiosos
- Centres d'acollida

A més, s'haurà d'afegir al Document 7 en els plànols de cada risc la ubicació d'aquests elements vulnerables dins del municipi.

Hi ha fitxes específiques per a alguns elements vulnerables com les edificacions aïllades o les urbanitzacions, nuclis i agregats de població.

4 GUIA PER AL REDACTAT DEL DOCUMENT 4: PROCEDIMENTS OPERATIUS PER RISC

Introducció al Document 4.

Per poder gestionar correctament una emergència és absolutament necessària una resposta eficaç. En conseqüència, cal estructurar unes accions predefinides per a cada situació i assignar-les a persones o equips predeterminats.

L'objecte d'aquest Document n°4 és, doncs, establir amb detall una seqüència d'accions per poder actuar de la forma prevista en cas de necessitat, per evitar la improvisació, que podria comportar actuacions incorrectes i, per tant, situacions de perill per a la població.

Les actuacions d'emergència s'han d'adequar a cada tipus de risc i ubicació del municipi.

Per aquest motiu, és imprescindible tenir coneixement dels trets característics del municipi, com s'ha especificat al *Document 1: Generalitats i organització municipal* i també les característiques del seu entorn i els riscos associats, que han estat desenvolupats al *Document 2: Anàlisi del risc* i al *Document 3: Vulnerabilitat municipal*.

Per tant, per tal d'establir els procediments operatius per a cada risc, cal aclarir quines són les tasques preventives per tal de minimitzar els danys en cas d'emergència, establir uns criteris d'activació i descriure detalladament el seguit d'avisos i cronologia de les actuacions que han de realitzar els responsables de les emergències municipals, que es poden dividir en tres parts: avisos, evacuació/confinament i atenció a les víctimes.

Índex

A continuació s'exposa una taula on es relacionen els capítols del Document 4 determinats pel Decret 155/2014, i l'estructuració del redactat proposat per la Guia.

ÍNDIX DEL DOCUMENT SEGONS EL DECRET 155/2014	ÍNDIX DE LA GUIA PER LA REDACCIÓ DEL DOCUMENT
4.1 Procediment operatiu (per risc)	4.1 Procediment operatiu (per risc)
4.1.1 Criteris d'activació. Nivells.	4.1.1. Criteris d'activació. Nivells.
4.1.2 Tasques preventives i operatives associades a cadascun dels nivells	4.1.2 Tasques preventives i operatives associades a cadascun dels nivells
4.1.3 Avisos: organització, sistemes i recorreguts d'avís	4.1.3 Avisos: organització, sistemes i recorreguts d'avís
4.1.4 Procediments de relació i d'integració amb els plans d'àmbit superior	4.1.4 Procediments de relació i d'integració amb els plans d'àmbit superior
4.2 Mesures de protecció a la població	4.2 Mesures de protecció a la població
4.2.1 Execució de l'evacuació	4.2.1 Execució de l'evacuació
4.2.2 Zones d'allunyament	4.2.2 Zones d'allunyament
4.2.3 Pautes de confinament	4.2.3 Pautes de confinament
	4.2.4 Control d'accessos
4.3 Centres d'acollida. Tipologia.	4.3 Centres d'acollida. Tipologia.

Model de redacció

4.1. Procediment operatiu

Aquest apartat és el que correspon a les actuacions a realitzar per part de les figures municipals, des de la detecció de l'emergència fins a l'avís als actuants, personal i població que sigui necessària per a fer front a l'emergència.

D'aquesta manera, s'ha d'especificar el procediment operatiu per a tots els tipus de riscos que afectin al municipi, segons l'anàlisi realitzat al *Document 2: Anàlisi del risc*.

4.1.1. Criteris d'activació. Nivells.

En aquest punt s'exposen els diferents paràmetres pels quals s'activa el Pla de Protecció Civil municipal, i en quin grau d'emergència, segons els diferents tipus de risc i per nivells d'activació: prealerta, alerta, emergència 1 i emergència 2.

Aleshores, cal definir unes situacions que puguin existir al municipi en cas que s'estigui produint una emergència i classificar aquestes situacions segons els diferents nivells d'activació esmentats.

Els criteris per considerar que una emergència es troba en un o altre nivell s'han d'establir en concordança amb els Plans d'Emergència de Protecció Civil, segons els diferents tipus de riscos:

- Inundacions → INUNCAT
- Nevades → NEUCAT
- Incendis forestals → INFOCAT
- Risc químic extern → PLASEOCAT
- Accidents en el transport de mercaderies perilloses → TRANSCAT
- Allaus → ALLAUCAT
- Emergències aeronàutiques → AEROCAT
- Contaminació d'aigües marines → CAMCAT
- Sismes → SISMICAT
- Risc radiològic → RADCAT
- Riscos bàsics → PROCICAT

4.1.2. Tasques preventives i operatives associades a cadascun dels nivells.

Es tracta de descriure totes les accions que es realitzen per tal de prevenir les emergències i reduir el seu impacte, així com les accions que es duen a terme un cop s'ha activat el Pla i per cada nivell d'activació.

Els diferents punts que normalment segueixen les diferents actuacions contra emergència són els següents:

- **Prevenió**
- **Detecció i alerta**
- **Tasques operatives**
- Comunicació
- Evacuació
- Allunyament
- Confinament

- Atenció a les víctimes

En negreta, s'han assenyalat els punts que s'han d'aprofundir en aquest apartat, ja que els aspectes de comunicació es tenen en compte al punt 4.1.3, els d'evacuació, allunyament i confinament al punt 4.2 i l'atenció a les víctimes, al punt 4.3.

Per tant, aquest apartat ha d'incloure una descripció de les accions de prevenció, detecció i alerta i intervenció per a cada tipus de risc i nivell d'activació.

Per exemple, per cadascun dels nivells d'activació a desenvolupar, es poden descriure les tasques següents:

- Sense el pla activat:
 - o Tasques preventives
Revisió periòdica d'infraestructures, seguiment de la situació a través de les informacions rebudes, vigilància i observació, etc.
 - o Detecció i alerta
Mesures que s'utilitzen per a detectar una emergència, confirmació de la font d'informació, procediment d'activació del Pla, etc.
- Amb el pla activat:
 - o Tasques operatives segons nivell d'activació
Esmentar les diferents accions a realitzar en matèria de seguiment de i activació de les mesures en cas d'emergència.

A més, és recomanable incloure un esquema amb el protocol d'actuació per cada tipus de risc, que han d'ajudar a la posterior elaboració d'unes Fitxes d'actuació, incloses en el *Document n° 5: Fitxes d'actuació*.

4.1.3. Avisos: organització, sistemes i recorreguts d'avís.

Aquest és l'apartat que tracta sobre la descripció dels diferents mètodes de comunicació que existeixen al municipi i l'assignació dels diferents responsables de realitzar les comunicacions, així com dels destinataris que han de rebre els avisos, per cada tipus de risc existent al municipi.

No obstant això, s'ha de tenir en compte que segons cada tipus de risc i ubicació de l'emergència, els destinataris i els procediments de comunicació poden variar.

Els diferents aspectes que s'han de fer constar en aquest punt són els següents:

- Responsabilitat
Quines són les persones responsables de realitzar aquests avisos.
- Mitjans a utilitzar

Quins sistemes existeixen per a realitzar els avisos: telefonia, megafonia, personal, etc.

- Destinatari

Quin grup de població ha de rebre l'avis. Els destinataris han d'incloure totes les entitats incloses als elements vulnerables del *Document n°3: Vulnerabilitat municipal*.

- Recorreguts d'avis

És l'ordre i la direcció en què es s'han de dirigir les comunicacions. Es recomana realitzar un esquema de com han de realitzar les comunicacions segons cada tipus de risc.

Els consells d'autoprotecció es poden veure al següent enllaç: http://interior.gencat.cat/ca/arees_dactuacio/proteccio_civil/consells_autoproteccio_emergencia

4.1.4. Procediments de relació i d'integració amb els plans d'àmbit superior.

El Pa ha de preveure protocols de coordinació necessaris per facilitar la coordinació amb altres administracions autonòmiques, interrelacionant-se així amb altres plans d'àmbit superior.

A Catalunya hi ha un conjunt de plans territorials i especials. Els plans territorials preveuen amb caràcter general les emergències que es poden produir en el seu àmbit. Els plans especials es refereixen a riscos concrets, la naturalesa dels quals requereix d'uns mètodes tècnics i científics adequats per a avaluar-los i tractar-los. A la taula següent s'inclou un llistat d'aquests plans d'àmbit superior.

Plans Territorials	Plans Especials
<ul style="list-style-type: none"> • Pla de protecció civil de Catalunya (PROCICAT) • Pla d'actuació del PROCICAT: emergències per episodis de contaminació a l'Ebre aigües avall de l'embassament de Flix • Pla d'actuació del PROCICAT: emergències per risc de subsidències en el barri de l'Estació (Sallent) • Pla d'actuació del PROCICAT per pandèmies • Pla d'actuació del PROCICAT: emergències en el transport de viatgers per ferrocarril 	<ul style="list-style-type: none"> • Pla d'emergència exterior del sector químic de Catalunya (PLASEQCAT): • Pla de protecció civil d'emergències per incendis forestals a Catalunya (INFOCAT) • Pla de protecció civil per al risc d'inundacions a Catalunya (INUNCAT) • Pla de protecció civil per accidents en el transport de mercaderies perilloses per carretera i ferrocarril a Catalunya (TRANSCAT) • Pla especial d'emergències per nevades a Catalunya (NEUCAT) • Pla especial d'emergències per allaus a Catalunya (ALLAUCAT) • Pla especial d'emergències aeronàutiques

	<p>a Catalunya (AEROCAT)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pla especial d'emergències per contaminació de les aigües marines a Catalunya (CAMCAT) • Pla especial d'emergències sísmiques a Catalunya (SISMICAT)
--	--

Tenint en compte això, la coordinació entre el municipi i les diferents administracions autonòmiques ha de tenir al Centre de Coordinació Operativa de Catalunya (CECAT) com a principal canalitzador de les comunicacions que s'estableixin en cas d'emergència, a través de telefonia, correu electrònic o altres mitjans adients, amb la màxima celeritat possible.

D'altra manera, els avisos que rebi l'Ajuntament han de comunicar-se immediatament al Centre d'Atenció i Gestió de Trucades d'Urgència 112 Catalunya de l'accident o emergència ocorreguda.

A banda de la comunicació inicial, en tot cas i independentment que s'activi o no el corresponent pla de protecció civil, el municipi ha de mantenir un flux d'informació amb el CECAT mentre duri l'emergència.

En cas d'activar-se un pla autonòmic, la direcció de l'emergència correspondrà a la persona encarregada de la direcció del pla autonòmic.

A l'apartat 4.1.3 s'exposa com comunicar la situació d'emergència a l'exterior i quins són els serveis d'ajuda exterior. Als municipis, i depenent de l'organització de cada ajuntament, aquests serveis són principalment la Policia Local i Protecció Civil.

Per últim, cal esmentar que els mecanismes de col·laboració amb el CECAT han de ser bidireccionals.

4.2. Mesures de protecció a la població

Aquest és l'apartat on es procedeix a explicar tots els mecanismes que el municipi cal que inclogui al Pla per tal de realitzar l'evacuació i el confinament en cas d'emergència.

4.2.1. Execució de l'evacuació

Evacuar és una mesura aplicable dins d'un municipi sempre i quan les condicions d'evacuació siguin adients i no es posi en perill a la població. Per tant, per a l'evacuació és fonamental conèixer amb antelació quin risc pot afectar les diferents àrees del municipi i en quin moment.

Per tant, per a l'execució de l'evacuació s'han de tenir en compte els paràmetres següents:

- Zones possiblement afectades pels riscos previstos
- Temps o moment en què es produiran els riscos
- Recorreguts i estat dels itineraris

Aleshores, si la combinació d'aquestes tres variables permet executar una evacuació de forma segura de la població, s'ha de procedir a realitzar aquesta evacuació per mitjà dels mecanismes de què disposi el municipi. Alguns d'aquests poden ser:

- Megafonia
- Telefonía
- Personalment, a través dels grups d'emergència
- Difusió a través de mitjans audiovisuals

Els missatges han de ser clars i concisos, especificant sempre les tres pautes imprescindibles per a realitzar un missatge adequat de la població:

- Acció a realitzar: evacuació
- Lloc o direcció cap a la qual s'ha d'evacuar
- Fer entendre que és urgent: realitzar evacuació amb celeritat però sense perdre la calma

Així doncs, és òptim per aquest punt explicar, per a cadascun dels riscos que afecten al municipi, si és adequat o no evacuar, quins són els procediments d'evacuació i com s'ha de realitzar l'evacuació, per a cada cas.

Un exemple en el cas de les inundacions: si el Servei Meteorològic de Catalunya preveu abundants precipitacions al municipi, les zones potencialment inundables o de risc en cas de produir-se inundacions han de ser desallotjades i s'han de buscar centres d'acollida en punts elevats del municipi que tinguin menor risc en el cas d'inundacions.

Com a recordatori, al Mapa de Protecció Civil de Catalunya, amb adreça web <http://pcivil.icgc.cat/pcivil/map.jsp>, es pot trobar la informació sobre els riscos que afecten els municipis.

4.2.2. Zones d'allunyament

En aquest apartat s'han d'especificar quines són les zones crítiques en cas que es produeixi una emergència i que s'han de desallotjar, si el procediment és el d'evacuació, o que, en cas que la població es trobi fora d'aquestes zones, procurar que no es traspassin ni es produeixin fluxos entrants de persones a les zones, a banda dels possibles grups especialitzats en emergències que hi hagin d'actuar.

Per tant, s'han de proposar les diferents zones, per a cada tipus de risc que afecti al municipi, que s'hagin d'evitar en cas de produir-se una emergència.

Per exemple, en cas d'incendi forestal, les zones forestals afectades i les que estan a menys de 500 metres de les masses forestals on s'està produint un incendi seran les zones d'allunyament.

4.2.3. Pautes de confinament

La idea del confinament és la de refugiar-se en un lloc tancat, que a efectes de la possible emergència es considera segur, a fi d'aïllar-se al màxim possible de la zona exterior a aquest lloc tancat, per evitar els efectes perjudicials de la situació d'emergència.

Aquesta acció, quan es dona l'ordre, l'han de portar a terme tots els ocupants de la zona afectada.

Existeixen diferents tipus d'emergència que poden requerir d'una acció de confinament temporal de la població, com poden ser:

- Situació d'emergència que faci que la gent estigui en perill si surt al carrer en lloc de quedar-se a l'interior de l'edifici (presència de fums o núvol tòxic, per exemple, degut a un accident en una indústria que utilitza productes químics, degut a un accident en el transport de mercaderies perilloses, a un accident radiològic, etc.).
- Inundacions o riuada al carrer que puguin generar l'arrossegament de les persones si surten al carrer. En aquest cas és més recomanable procedir a un confinament temporal a les planes més elevades dels habitatges en espera d'un rescat especialitzat o de la reducció del risc.

Són casos molt concrets que requereixen per avaluar el seu risc, l'ajut i assessorament de tècnics especialitzats. També cal tenir present que les autoritats poden ordenar el confinament en els casos que el considerin adient. Els aspectes a tenir en compte per un lloc de confinament són els següents:

- Que sigui un lloc tancat. Cal minimitzar el bescanvi de l'aire amb l'aire exterior. Per exemple, un pati obert o un vehicle no són llocs adients per un confinament.
- En aquest lloc cal que les finestres estiguin tancades i millor tancar les portes i refugiar-se en els locals més interiors. Si les finestres tenen persianes millor abaixar-les. Per millorar l'ajust de finestres i portes es pot posar cinta adhesiva al llarg de totes les juntes.
- Si el lloc de confinament disposa de ventilació, aire condicionat o sistemes que intercanviïn aire amb l'exterior cal aturar-los.

Cal avaluar si tota la població de la zona afectada disposa d'un lloc adequat per al confinament. Per tant, cal veure quins habitatges tenen les condicions per a un confinament adequat i quins no. Les condicions de confinament òptim són les següents:

- Que els habitatges tinguin una estructura sòlida i una alçada amb distància de seguretat per a poder confinar en plantes més altes, en cas de necessitat.
- Que els habitatges estiguin en zones urbanes i comunicades.

Un cop confinada, la població ha de seguir l'evolució a través dels mitjans de què disposin: audiovisual, telefonia, etc.

4.2.4. Control d'accessos

L'objectiu del control d'accessos és impedir que persones i vehicles aliens a la gestió de l'emergència puguin entrar en la zona de risc. D'aquesta manera s'impedeix que aquestes persones es posin en perill i es garanteix que no destorben els grups actants a la zona de risc. Pot ser necessari, en el seu cas, el control i l'ordenació del trànsit en les zones adjacents, amb l'objecte de facilitar l'arribada de nous recursos.

4.3. Centres d'acollida. Tipologia.

Una emergència es pot produir de moltes formes, i les dimensions poden variar molt en cas que es puguin preveure. En tot cas, s'ha comprovat que l'existència de centres on hi puguin cabre moltes persones en cas d'emergència, és clau per al control i atenció de les víctimes.

En aquest apartat doncs, es pretén que el municipi reflecteixi les dades dels diferents establiments que s'assignin com a possibles centres d'acollida de persones en cas de necessitat. S'ha de donar la informació següent sobre aquests centres:

- Adreça
- Capacitat
- Telèfon
- Codi d'identificació
- Serveis

5 GUIA PER AL REDACTAT DEL DOCUMENT 5: FITXES D'ACTUACIÓ

Introducció al Document n°5.

Aquest document ha de contenir les fitxes individualitzades dels protocols d'actuació per a cadascuna de les persones responsables i grups actuants, on cal indicar les actuacions a desenvolupar davant qualsevol tipus d'emergència i l'ordre d'aquestes actuacions, conforme a allò explicat al *Document 4: Procediments operatius per risc*.

Hi ha nou plantilles de les nou fitxes per a les principals figures actuants, si bé cada municipi ha d'adaptar el model i nombre de fitxes a la composició específica dels seus mitjans humans i materials per fer front a les emergències.

Índex

ÍNDEX DE LA GUIA PER LA REDACCIÓ DEL DOCUMENT	
FITXA 01	Centre Receptor d'Alarmes (CRA)
FITXA 02	Alcalde / Alcaldessa
FITXA 03	Coordinador municipal de l'emergència
FITXA 04	Cap del Grup local d'ordre i avisos a la població
FITXA 05	Cap del Grup local logístic i d'acollida
FITXA 06	Cap del Grup local sanitari
FITXA 07	Cap del Gabinet d'informació
FITXA 08	Cap del Grup local d'intervenció
FITXA 09	Representant municipal al PROCICAT

Model de redacció

S'han d'incloure tantes fitxes com grups d'actuació específics s'hagin establert al municipi, i cadascuna d'elles ha d'incloure les indicacions comunes per a totes les emergències i indicacions específiques per a cadascuna de les emergències identificades. En el cas que dos tipus d'emergències es puguin gestionar de la

mateixa manera per a un determinat actuant, la fitxa podrà unificar-los en un únic protocol d'actuació.

En el cas d'actuacions seqüencials, s'ha de definir clarament l'ordre d'actuació.

6 GUIA PER AL REDACTAT DEL DOCUMENT 6: DIRECTORI TELEFÒNIC I CATÀLEG DE MITJANS I RECURSOS

Introducció al Document 6.

L'objecte d'aquest document és reunir tots els telèfons que s'inclouen dins del Pla de Protecció Civil Municipal i que han de ser emprats per a la gestió de les emergències, així com reunir tots els mitjans i recursos de què disposa el municipi per tal de ser localitzables en cas d'emergència.

Per tant, és d'importància bàsica classificar aquests telèfons i recursos de forma clara i tenir-los agrupats per tal que en cas que es produeixi una situació d'emergència, puguin ser localitzats i usats immediatament i reduir el temps de resposta.

Índex

A continuació es presenta una taula on es relacionen els capítols del redactat proposats per la Guia.

ÍNDEX DE LA GUIA PER LA REDACCIÓ DEL DOCUMENT
6.1 Directori telefònic
6.1.1 Organigrama municipal de l'emergència
6.1.2 Centres de coordinació i serveis d'emergència
6.1.3 Centres d'acollida
6.1.4 Mitjans de comunicació
6.1.5 Municipis veïns
6.2 Catàleg de mitjans i recursos
6.2.1 Mitjans i recursos de l'Ajuntament
6.2.2 Vehícles municipals
6.2.3 Xarxa d'hidrants municipal
6.2.4 Associacions i grups voluntaris locals
6.2.5 Serveis bàsics
6.2.6 Serveis sanitaris
6.2.7 Privats

Model de redacció

6.1. Directori telefònic

En aquest apartat s'han de posar tots els telèfons de les diferents, persones, serveis, centres i entitats importants i que poden ser contactades en cas d'emergència.

6.1.1. Organigrama municipal de l'emergència

Aquí s'inclouen les dades de localització de les diferents persones amb càrrecs dins de l'organigrama municipal de l'emergència. Les informacions requerides són les de càrrec operatiu, càrrec habitual, nom i cognoms de la persona i telèfons.

6.1.2. Centres de coordinació i serveis d'emergència

En aquest punt s'inclouen els telèfons dels diferents cossos que poden intervenir en el procés de l'emergència, com ara bombers, policia, serveis mèdics i CECAT.

6.1.3. Centres d'acollida

Aquí s'han d'identificar els diferents centre d'acollida de què disposi el municipi donant les dades de localització principals: adreça i telèfon.

6.1.4. Mitjans de comunicació

Especificar els diferents telèfons i adreça dels mitjans de comunicació locals, autonòmics o estatals que es trobin dins del municipi i que s'hagin d'utilitzar per a la comunicació de les emergències.

6.1.5. Municipis veïns

Elaborar un llistat telefònic amb els telèfons dels ajuntaments dels municipis veïns i de la seva policia local, si escau.

6.2. Catàleg de mitjans i recursos

En aquest apartat es tracta de classificar les diferents eines que el municipi té a la seva disposició per fer front a les emergències que puguin produir-se. Entre aquests elements d'ajuda, poden incloure's els mitjans i recursos de l'Ajuntament, vehicles municipals, la xarxa d'hidrants municipal, associacions i grups voluntaris locals, mitjans particulars i privats, serveis bàsics i serveis sanitaris.

6.2.1. Mitjans i recursos de l'Ajuntament

L'Ajuntament pot disposar de certs recursos i serveis que li poden ser d'utilitat i es poden incloure dins d'aquest apartat.

6.2.2. Vehicles municipals

En aquest punt es pretén realitzar un llistat amb els diferents vehicles de què disposa l'Ajuntament i amb les seves dades de localització i identificació.

6.2.3. Xarxa d'hidrants municipal

Realitzar un llistat amb els diferents hidrants municipals, tot indicant la seva ubicació i, si és possible, el tipus d'hidrant. La posició d'aquests hidrants ha d'ésser cartografiada al *Document 7: Cartografia específica*.

6.2.4. Associacions i grups voluntaris locals

Incloure tots els grups voluntaris i associacions que puguin col·laborar en certes situacions d'emergència.

6.2.5. Serveis bàsics

Donar les dades de localització de les diferents empreses de proveïment dels serveis bàsics al municipi.

6.2.6. Serveis sanitaris

Esmentar les diferents organitzacions de tipus sanitari que s'ubiquin al municipi i donar les seves dades de localització.

6.2.7. Privats

Algunes empreses privades poden tenir recursos que puguin ser necessitats en cas d'emergència, com ara maquinària, transport, càtering, tendes de campanya, etc. En aquest apartat es pretén incloure-les i donar les dades de localització.

7 GUIA PER AL REDACTAT DEL DOCUMENT 7: CARTOGRAFIA ESPECÍFICA (PER A CADA RISC)

Introducció al Document 7.

La cartografia és essencial per tal de donar una informació gràfica i més precisa sobre certes característiques que presenta el territori de cada municipi.

Cada plànol ha de contenir tota la informació necessària per a la seva comprensió i ha de ser convenientment retolada per poder trobar amb facilitat el plànol que s'està buscant. Respecte a això, cal tenir en compte que existeixen les *Normes UNE 1027, 1032, 1039 i 1135*. Quant a la simbologia gràfica s'utilitzarà la indicada a la *Norma UNE 23032 Seguridad contra incendios. Símbolos gráficos para su utilización en los planos de construcción y planes de emergencia*.

Cal posar especial interès a l'escala escollida per a cada tipus de plànol per tal que sigui fàcilment comprensible amb la informació que es vol expressar. Cal vigilar la mida de la lletra: el plànol s'ha de poder llegir amb comoditat i localitzar els elements amb facilitat.

Tots els plànols han de contenir informació sobre l'orientació del mateix.

